Մանրամասի Լիքեար ոչ-նկատ 300 նիսսիսկ իթիսպարբյար, գրյամկթի խաթանալոլ իչին 2 լիրա օլտուզու կիսպի, թաչրարար իչին տախի ոչնէտ 250 նիսսիսկ վիրիկերէք, վէ բսքիտ բարասրտա իչինտէ օլարագ քէզալիք 2 լիրա տլր։
Նիսսիսկսի 40 ար բարաեա սաթըլմագտա տլր։

Մոնսուրաթի Էֆֆեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՆԵ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Կանախթըն ալկհէր սաթըր սիրինճի տէֆթա 3, իքինճի տէֆթա 2, վէ իւչիւնճիսի սայիր ամֆիսար իչին 1 դր։ վէ իլան սըրասընա գօնուրմասան իլանըն սաթըր 3 դր։ տար։
Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա Բէնճէմին Բազարընտա վագը Ն։ 41 Լքսի խանընտա Կարապետ Ֆանոսեան իմիանէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՄԷՆԷ 9։ ١٢٩١ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԻՐ ١٠ 1874 ՅՈՒԼԻՍ 16 ՇԱԼԸ ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ ՅՈՒԼԻՍ 28 Ն։ 2572

ՍԱՆԴԸՆԱ ԳԱՐ ԵՎ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նոմ Լոնդրա վէ Էդինպուրկ Բանքը ապահովութիւն գոմփանիասը

	ԻՆԿ։ ԼՐ։
Ասըլ սէրմայէ	2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	252,000
Կանքընը չի պէսին-այն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	896,000 848,000
2 սէնէսինտէ սաֆի քեսրը	791 000

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նոմ Լոնդրա Բանքը ապահովութիւն գոմփանիասը

	ԻՆԿ։ ԼՐ։
Ասըլ սէրմայէ	2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	100,000
Կանքընը չիսպէսին-այն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	230,000 330,000
Սաֆի քեսր	270,000

Ս։ Հիպ խմբագրատան քէնտիլէրինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումանեալարը նէտ ՊՐԻԷՆՏԻՇ ամէնթ օլարը նատ օրնամուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չօղ գոյայուգլար վիրէսիմիր պիր հալատ սուլանուգլարընը, քէնտի պիր չօղ միւշթէրիլերինէ, վէ իսթանպոլուն բաղչէլու էհալիսինէ իլան իմմէկեէ միւսարաաթ իտէրէր։

Մէղքիր գումանեալար, քէնտի տախիլի Նիզամնամէլերի մուահիդինէ սիկուրթաեա թութուգլարը էպնիյէլերի, պէյնլերինտէ թազսիմ իտիճէքլէր տիր։ Կանքընը սիկուրթասը իչին վիրտիքլերի գոյայուգլար իլէ պիր չօղ իշ եարմաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օլտու զաս կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպոլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլերատէ էպնիեէ սիկուրթաեա թութմագդար տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հապ գընատա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին, Գալաթատա Կըլավանի խանընտա 5 Նիւմէրօ մաղազասա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

Մէղքիր գումանեալարընն ամէնթ օլարը

Վ։ Ռ։ ՍՈՒԱՆ

ՈՍՏՐԻԷՆ Մ։ ՔԻՒՆ

LLOYD SUISSE

ԼՕՅԴ ՍՈՒԻՍ

Վէնթէրթիւտատէ իհտաս օլունմուշ օլան Լոյտ Սուիս նամ սիկուրթա գումբանեասը, պահրէն վի պէրրէն, վէ չոյ իւղէրինտէն նագլ օլունան էշեալարը սիկուրթաեա թութտուգտան պաշգա, տէնիզտէ վէ չոյատա իշլեէն էվրօպա, վէ Եունան վէ Օսմանլը վապօրլարընը, վէ եէրլէն կէմիլերինի, վէ եաիսատ գարատա տէմիր եօլ արապալարընա եէրլէթիլմիշ օլան մալ վէ կըրուբօ վէ սայիրէյի, վէ բօստաեա թէահիւտլիւ օլարագ վիրիլմիշ օլան մէքթուպ վէ բաքէթլէրի սիկուրթա իտէրլէր։

Ֆիեաթ էհվէն վէ չարթլար Ֆրանսէյի տիրլեր։

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին, սահիպ իմզալարա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

Պաշ Ամէնթ՝ Հ։ ԷԼՊԻՆԷ Գալաթա

Ամէնթ՝ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ԲԷՔՄԷԶ Պաղչէ-գարու

ՖՕՆՏՕ ՊԱՆԴԱՍԸ

Ամսագրատէր, Պաղչէ-Գարու Էմրա Խուրշիտ-էֆ։ Ն։ 13

Պէյօղլու Իգրամիեէ 600,000 ֆրանք

1874 արաֆրանկա ամսօթօս իսպիտասընտա Զարպխանէի սամրէյտէ դուրասը քէշիսէ օլունանաղ Բումէլի տէմիր եօլու խթիգրաղ թահվիլաթը Իգրամիեէ գապանան պիլէթլերի (Բոնտէս) մէնֆաաթը չարթլար իլէ ֆիրուխթ օլունուր։

Սադսօնա բիանզօսունուն 86 ընճը թէրթիպին պիլեէթը ասլիեէլերինտէն մախսուսէն ճէլալ իլէ Ֆոնտօ Պանդասընտա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

Մէղքիր պիլէթլերտէն միւրէթթէպ 20, 50 վ։ 100 հիսսէսէն իպարէթ Հիսսէ Սէնէտաթը Միւշթէրէք թանզիմ իտէրէք Ֆոնտօ Պանդասը թարտիքընտան ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։ Իշ պու բիեանզօ պիլեէթլերին գուրա քէշիսէսի կէլմէճէք էֆրէնճի հազիրան 15 ինտէն պէտ իլէ պէշ սէնէ զարֆընտա խիթամ պուլուպ, 100,000 պիլեթին նըսֆը եախսօտ 50,000 ատէթի միւճէրրէտ 24,000, 16,000 3 000 վէ զայրիհիւմ լիրայի Օսմանի իգրամիեէ գազանմագ տըր։

Ֆոնտօ Պանդասընտա բէզալիք Տէվլէթը Ալիեէնին վէ Լիրրանընը հէր նէվ խթիգրաղ թահվիլաթը մուամէլաթը իճրա վէ անկիրին գուրսունարը սրօնթօ օլունուր։

ՏԷՄԻՐԳՃԻՈՒԼԵԱՆ ՎԷ ՋՕՊԱՆԵԱՆ ԳՈՒՄՐ.

PRODUITS PHARMACEUTIQUES DE J.-P. LAROZE

Ժ։-Բ։ ԻՆ ԻՃԱՏԸ ՕԼԱՆ ԻԼԱՃԼԱՐ

ԼԱՌՕԶ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ Ամը բօրթուգալ գապուզունտան եարբիմիշ օլուպ, գուվվէթ վէրիր, վէ սինիր խասթալըգլարընը էյիլէթիր։ Հէքէմլէր, միսէ վէ պաղըրսաղլարընն նիզամընտա հարէքէթ իթմէսի իչին, պու շուրուպու վիրիրլէր։ պուենտան մատտա, չէլիք, վէ էօքսիր վէ պըրսիր բօսթսիզ թապիր օլունան իլաճլարընն, թէսսիր իթմէսինէ, մէղքիր շուրուպ չօղ ֆայիտէ վէ մուամէնէթ իտէր։

ՖԷՐԱՀԼԱԹԸՃԸ ՇՈՒՐՈՒՊ Ամը բօրթուգալ գապուզունտան եարբիմիշ օլուպ, վէ իչինտէ պըրսիր, էօքսիր պօբնամադտա պուլունմադտա տըր, վէ քիմէկվիճէ խալիս տիր։ Պու շուրուպ միսէ վէ ինսանընն եէմէյի սինարիճի վէ նէֆէս ալան ալէաթլարա մախսուս խասթալըգլարը վէ սինիր աղրըսընը, սարա, վէ դատընլարընն պիր նէվ խասթալըգընը վէ չօճուգլարընն տիչ չըգարտըգլարը վագըթ ույգուսուզլուզունու տէֆ իտէր։

ԹԷՄԷԶԼԷՑԻՃԻ ՇՈՒՐՈՒՊ Ամը բօրթուգալ գապուզունտան եարբիմիշ օլուպ, իչինտէ էօքսիր պօբնամադտա պուլունմագտա տըր, դու շուրուպ սբրամանա, վէրէմէ, ինճիթմէ պէնի թապիր օլունուր խասթալըգա, եէլէ, նիզրիզ եէլինէ, մէմէ չիշէրինէ, վէ ֆըրէնկի իլէթինտէն հասըլ օլան մահասուլ բէք ալէա տըր։

ԶԷԼԻԳԼԻ ՇՈՒՐՈՒՊ Ամը բօրթուգալ վէ Գա։ նամ մէյվէնին գապուզունտան եարբիմիշ օլուպ, իչինտէ պիրինճի ճինս էօքսիր պըչիր պուլունմագտա տըր, գանսըզլըգա վէ գատընլարա մախսուս օլան վէ բէրբ պըչաղը թապիր օլունան խասթալըգա, վէ գատընլարընն ատէթի կէճիքմէսի վէ քէսիլմէսի, մէ գանսըզլըգա վէ քէմիք զայիֆլէյինէ, չէլիքի շուրուպ վիրմէք էն ալէա պիր թէտպիր տիր։

Սաթըլըր Տէպո Սուտա վէ Վէլիչ վէ Գուսմր։ վէ Գասապեան վէ Ֆրէյրեան վէ Ծանէի վէ կանցիւբ պիրատէրլէր, վէ Զօպան օղլու վէ Ալէքեանընն, վէ Սէլանիքոյ տէ, Մաթթէօ Մարգգանուն, վէ Էտիրնէտէ Ա։ Տէսբէլսին Հէգսախանէլիրինտէ։

ԻԼԱՆԱԹ

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez M. E. Micoud à Paris, Rue Drouot, N. 9

ԻՏԱՐԷՑԻ ԱԶԻԶԻՅԷ

Իչտ։ 1290 յունիս 22ինճի հիսմա էրբէսի կէնտիսինտան էրբէդրէն։ Էօրէնէ Աշիրեէ վէ-Բէրլրըն

ՏԱԽԻԼԻՑ

Տըրամա սանճաղը միւթասարրըֆ-ըղը, կիւմիշխանէ միւթասարրըֆը տապըղ ըսթապը ամիրէ միւտիրլիյի բայէլուլէրինաէն իղզէթլու Ալի պէյէ թէֆվիղ պույրուլմուշ տուր։

—Գարասէնիզէ կիթմէք իւզրէ էվ-վէլբի կիւն Տէրիսաասէթտէն հարէ-քէթ իսէն պիր ինկիլիզ եւբ վաբօրու, Պէյիւք տէրէսէ գարաեա օ-թուրմուշ օլուռզունան, պիր թա-ռաֆտան եւբլէր պոշալարլըգ, վա-բորը մէղրիւր դուրթարրըմադ իւզրէ տիր։

—Սթանպօլ սոդադլարընդն կիճէ-լէրի թէնվիրի ղըմիրնտա, Շէհիր է-մանէթլինճէ ըսաղըմ կէլէն թէասարէ թէշէպպիւս պույրուլտուղու իշխիլ-միշ տիր։

—Ուլահ-Ֆուղտանտա դօլէրա ա-լէամէթլերի միւշահէտ օլունտուղու թէվարթուրէն սէյլէնմէքտէ տիր։

—Ուլահ-Ֆուղտան իմարէթինէն, տէվլէթի Ալիսէ թարաֆընտան ադա օլունան թիճարէթ ահանամէլէրինի թանրմաեա պօրճլու օլմասըղընը Էվ-բօպա տէվլէթլէրինէ պէեան իթմէսի իւզրինէ, հիւքիւմէթի սէնիսէ թա-ռաֆընտան ըրրօթէսթօ խիրմիշ օլ-տուղու, Թայմընն Պէրլին մուխպիրի թարաֆընտան վուգու պուլան իշա-ռթընտան տըր։

—Անտաղ չերբէս օլուպ, Տէրիսաա-սէթտէ Ռուն դարտանը ճիվարընտա Հա-ճի Գասրն մահէլլէսինտէ համամ սը-ռասընտա պիր խանէտէ մէսբիւն օլ-տուղլարը հալտէ, Էնդարէսէ կիտէ-ռէք, չարչը վէ պաղարտա ամթ տա-թարադ, ադճէսիյէ էթմէք ուսթընը ալմադտա վէ պիր թադըմ աճիրէ վէ միւհթաճլու դաառնըլարը ճէլլ իլէ, էթմէք տադրթմադ տա վէ պու վէսի-լէ իլէ իշլերինտէն կիւզել դըշ չօ-ճուղլարընը սամթընը ալարդըլարը, հիւ-քիւմէթի թարաֆընտան խապէր ալը-նան իսանչիլ վէ Ֆէրհատ նամ շախա-լարընն եէտիրտէ պիրի պէշ ալթը վէ տիկէրի իբի իչ եաշընտա իբի դըշ չօճուղու պուլունուպ, թատղիլ օլուն-տուղտա, պու չօճուղլար Նիշխան դարիեէսինտէն Մարեամ նամ դաառ-նընն օլտուղու վէ զարուրէթինտէն նա-չի մէրդումէլէրին իբիսինի 40 զուրուշ-ա սաթտընը անլաշըրլարադ, տէրհալ չօճուղլար մէզդուրէեէ թէսլիմ գը-լընմըշ վէ պունլարընն պունտան պէօյ-լէ օրատա էդամէթլէրի, իլէրուտէ տահա պիր թադըմ ֆէնալըգա սէպէպ օլաճաղընա պինտէն, մէրդումար օ-բատան դասլթիէեէ իղամ պույրուլմուշ օլտուղու իշխիլմիշ տիր։

—Պիզանթիս զաղէթասընընն Մանաս-թըրատան ալըպ նէշր էյլէտէյի պիր մէ-թուպա կէօրէ, կէչէնտէ էշդըեատան պիր թադըմը բօսթաեը վուրուպ թա-թար իլէ իբի նէֆէր սիւրիճիյիս թէլէֆ էյլէտիքտէն սոնրա, բօսթա ի-լէ պէրապէր կիտէն եէտի նէֆէր եօլ-ճուեու տախի սոյմուշլար տըր։

—Գալաթա եանընը մահէլլինտէ դուլիպէ ինշա իթմէլէրի ղըմընտա, պու քէրէ արատա սահիպլէրինէ միւնի-սիբալիթէ թարաֆընտան բուխատթ վէրիլմիշ տիր։

—Լէվրնթ Հէրրլատտա օղունտուղ-ղունա նէղարէն, հիւքիւմէթի սէնի-եէնին ինշասընը աէրիւհտէ էյլէտէյի խատթլարրն, Մահմուտ փաշա հաղ-ըէթլերի կիւնիւնտէ իմղալանան 1872 մայիս 18 թարիխլի շուրութնամէ ահ-քեամընճա, կէլէճէք մայիս այլընտա եարբլրդ թէքմիլօլմասը լազըմ կէլլէ, ֆագաթ, հիւքիւմէթի սէնիսէ, միւ-ատէթի մէղլիւրէ զարֆընտա մէղքիր խատթլարը թէքմիլ իտէմէեէճէյի ճիհէթլէ, պու քէրէ, Ռումէլի եօլ-լարընն իշլէթիճի դումբանեասընն, մէղքիւր մէօհլէթի ուղատմասընը թա-լասլ էյլէմիշ խատ ատ, մէղքիւր դում-բանեա լազի օլմասընընտան, դումբ-բանեանընն հիւքիւմէթատէն օլ եիւղ-ատէն պիր չօղ զարար ղիեան խթէեէ-ճէյի զանն օլունմադտա տըր։

—Թիֆա խանը հաղըէթլերինէն պի-ռատէրի Ալթա խան հաղըէթլերի, կէ-չէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաա-սէթէ կէլմիշ տիր։

—Ադիղիէ խատարէսինէն Մալաղ օֆ նամ վաբօրու, Մինոստա դաղանը պօ-ղուրմաղլա, եօլունտան դարբը վէ եօլ-ճուլարը թըրատղընա կէօթիւրմէք իւզրէ, խանչիլ նամ վաբօր վէ Մալա-դօֆու պուրատա կէթիրմէք իւզրէ Թայիֆ վաբօրու իղամ ղըլընմըշ տըր։

—Պիրտարրըն հէյլէ իլէ բէք պղուլ-մուշ օրատուղա վիէննա զաղէթալարը եազըեօր։

պաղտր, վէ դօրդու իլէ պաղբարադ կէ-բի տէօնմէք։

Մէրդումի խրամիթմէն վիրդնէն եանը-նա կիտէր, վէ մէրդումա, ի զ'ըլինտ դուրբան դալէմ իլէ պիր դաշ լաղբրար եազըրմըշ պիր քեազբա բարչասը վիրիր։

—Նէ՞ տիր օ, նէ՞ օլտուղու, տէյի լորա Սթանլէյ Ֆալղանտա սիւալ խատր։

—Շաբաճղատա պիր ատամ վար տըր, վէ պէն մէրդումու թանբրըմ։

—Բէք էյի, լաքին միւրաալընը՞ղ նէ տիր, սիրի կէօրսիկիւնիւ խթէմէ զիմիրնիզ։

—Շիւբհէսիզ։

—Բիմ տիր մէրդում։

—Բիմ օլաճաղ, Ֆրիկէր սիւդ ատրընն ատսթլարընտան պիրի տիր։

—Անէպտա վիրդնի տը Աէն Բրէ իլէ նէ էյի վար տըր։

—Պիրմէ՛մ։

—Պէն օնու անլատատիրիմ։

—Զոդ էյի եաբարընը՞ղ։

—Լամի էշէլ օլտուղտա, կէլինիզ չու-բէնճէրէնին էօնիւնէ կէլինիզ, պէն պիրտա-ատան վիրդնիմ, սիրի նէ իշին տըր դ ղ-տուղումու անդամտրարադ, թէբիրիֆ-նիզ հաղ դընատա ատօհլիթ աչարրմ, ֆա-դամ, օ սիրին թէբիրիֆնիզատ չօղ էյդահ խատ՝ ճէք նօգթատար վար տըր։

—Հաղ դընը՞ղ վար տըր, միրբա։

—Էյիմէթ էշէլ տիր։

—Պէնտէնիզ չիմանի սիրէ դըստա լազբը-տըյրա խաղլիճէ էյդահաթ վիրէպիլիրիմ։

—Նա՞սը պադադրմ։

Ֆրիկէօղ սիւչէսատը խաքեաթ խրիրլիք, ֆորժատն քէնտի էվլատը պրտադլրդընը թա-նըմադլըդատան պիր քէբրէ վաղ կէչիրթ տի-բիրտիկինտէ, հալէյլ մէրդում Ֆրիկէօղ սիւդատը իւնվանը թաչըմադլրդատան տիւ-չէրէք, ատէթա պիր ալատթընը օրատուղու անրաչրլատտա, վէ հալէյլ տէ օլ վաղթթ Տիբհամ սիւչէսատը Օֆելի մէրդումիկ էվլենէբիլիկ թէնէղզիւլ էյլէմէէճէք տիր։

—Վադատա էշէլ տիր։

—Տիմէք տիր քի իւք իգթիբա խանէն չէյ մէրդումէյի, մէրդումու էվլատը տըր տէ-յի թանրիբզ դատուլ իթմէբլիքտէն մէնն իթմէբլիկ չաղրշմադ տըր։

—Լաքին, պու ատա նա՞տրլ օլտուղիր, պունուն չարէսի՞ նէ տիր։։

—Պունուն իչին իբի չարէ վար տըր։

—Նա՞տրլ պադադրմ։

—Պիրինճիսի չու տուր քի, Ֆրիկէօղ սիւ-չէատատը էյին ֆէնա խատթա տըր տէնիզ-մէքտէ տիր, էշէյ տէյիլ մի։

—Էյմէթ։

—Տիմէք տիր քի էշէմէսի իմիմատանէն տիր։

—Էյ՝, օրնադ պիր չէյ տէյիլ տիր։

—Օլ վաղթթ, մէրդումէնին միրատատ-բունուն ֆորժ օրնատընը խատթ խանէ քի մ

սէն իբի դըսմա մինդատէմ օլուպ, պիրիսի տօղրուտան տօղրուեա, վէ տիկէրի պիլ վասըթա թահոիլ օլու-նուր։ Դըսմը էվվէլ, վէրկի վէ էնա-լաթը միւմթազէ մալը մադթուլարը վէ պէտէլաթը ասքէրիեէ վարիտաթընտան, վէ դըսմը սանի տախի աչար վէ մատէն վէ օրման վէ էմլաքը միրիեէ վարիտաթը վէ կէօմրիւք վէ տուխան վէ թուղ վէ աղնամ վէ միւսքիրաթ վէ էվրագը սահիհէ բուսումի իլէ սա-յիր բուսումաթը միւթէֆէրրիդա հա-սըլաթընտան իպարէթ տիր։

Իչինճիս մատտէ—Խաղինէյի ճէ-լիլէնին մէսարիֆաթը տախի քէղա-լիք էսասէն իբի դըսմ օլուպ, պիրիսի դաթտան թէնդիղ վէ եա թէէխիր դա-պուլ իթմէնէն մէսարիֆի մէվզութ վէ մուգանէնէ վէ տիկէրի թէնդիղ վէ թէղենիսի ճայիղ վէ միւմբին օլապի-լէն մէսարիֆի միւրէթթէպ տիր։ Գըսմը էվվէլ, իսթիղրաղաթը խարի-ճիեէ վէ Էսհամը Ռումմիեէ վէ Էսհա-մը ատիեէ թախսիսաթը յլա ղիամէթ վէ թիճարաթ վէ մուգաթաթ վէ էվզաֆը դուրա պէտէլաթընտան վէ դըսմը սանի տախի, խաղինէյի խաս-էյի հաղրէթի շահանէ վէ էվզաֆը հիմմաեուն խաղինէսի միրէթթէպա-թը յլա ումուրը շէրիեէ վէ տէվանիրի Տախիլիեէ վէ Նիզամիեէ իլէ Մէարիֆ վէ Մալիեէ վէ Խարիճիեէ վէ Պահրի-եէ վէ Թօրխանէ վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթլերի մուխասէսա-թընտան խպարէթ տիր։

Տէօրտունճու մատտէ—Մալիեէ Նէ-զարէթի, պէ հեր սէնէյի ճէտիսէյի մալիեէնին միւպէտտի օրան մարատան լաազբ իբի այ էվվէլ, եանի, քեա-նանի էվվէլին նիհանէթինտէ վարի-տաթը միւթէնէվիեէնին իչինտէ պու-լունուրան սէնէ իսթիտատընտա միւ-վաղէնէ տէֆթէրինէ տախիլ օրան մրդ-տարը իլէ սէնէյի ամիեատ հատրլաթը թախմին խախլէն մրդտարընը վէ եէք-տիկէրինէ նիսպէթլէ, թէզայեիա վէ թէնդրսընն էտարատը մուճիսլէսինի միւթէղաեմին օրմադ իւզրէ նիւմունէ-սինէ թամպիդան միւվաղէնէլի պիր դրթա վարիտաթ տէֆթէրի թանրիմ վէ թէհիյյէ էյլէեէճէք տիր։

Պէշինճի մատտէ—Իչինճիս մատ-տէսի պէեան օլունան տէվայիր վէ նէ-զարէթլերին խաղինէյի խատէյի հաղ-

ԼՕՆԴՐԱՆԸՆ ՍԷՖԻԼԻԷՐԻ

ԴՐՍՄԸ ՍԱՆԻ

Ս.

ԻՆԿԻԼԻԶ ԳԱՀՎԷՍԻՆՏԷ ՊԻՐ ԿԻՃԷ ԹԱԱՄԸ

Մանզումէնին 2371 իսէնի նէսխէսին-տէն պադը յէ)

—Բէք էյի Էշէ իսկ եաղընատա տէն տիրի սրուրում։

—Լաքին պիրէլիսինիզ քի վաղթթ զայլ իթմէյէ կէլմէ՛զ հա։

—Նասընն կէօրիշէպիլիրիզ հա։

—Էյմէ՛թ, էֆէնտիմ, եարբն տիրի օ-ղատա պէքլէրիմ։

Պու գըսատա վէ մահրէմանէ միւքեալէմէ-տէն սոնրա Ֆալղանտա դաբանա տօղրու կիտէր։ Վէ էշէյտէն տիրատա չէրմադ իւզրէ, թէքրարէն էշէրի տիր խըստէթի կիրէր, վէ վէղօճիա տօղրու կիտէր։

Ֆալղանտա քէնտայի կէօրթէրմէյէրէք, անինտակ զաբանէ արատաքատան տիրատը պաղատր, վէ դօրդու իլէ պաղբարադ կէ-բի տէօնէր։

Մէրդում խրամիթմէն վիրդնէն եանը-նա կիտէր, վէ մէրդումա, ի զ'ըլինտ դուրբան դալէմ իլէ պիր դաշ լաղբրար եազըրմըշ պիր քեազբա բարչասը վիրիր։

—Նէ՞ տիր օ, նէ՞ օլտուղու, տէյի լորա Սթանլէյ Ֆալղանտա սիւալ խատր։

—Շաբաճղատա պիր ատամ վար տըր, վէ պէն մէրդումու թանբրըմ։

—Բէք էյի, լաքին միւրաալընը՞ղ նէ տիր, սիրի կէօրսիկիւնիւ խթէմէ զիմիրնիզ։

—Շիւբհէսիզ։

—Բիմ տիր մէրդում։

—Բիմ օլաճաղ, Ֆրիկէր սիւդ ատրընն ատսթլարընտան պիրի տիր։

—Անէպտա վիրդնի տը Աէն Բրէ իլէ նէ էյի վար տըր։

—Պիրմէ՛մ։

—Պէն օնու անլատատիրիմ։

—Զոդ էյի եաբարընը՞ղ։

—Լամի էշէլ օլտուղտա, կէլինիզ չու-բէնճէրէնին էօնիւնէ կէլինիզ, պէն պիրտա-ատան վիրդնիմ, սիրի նէ իշին տըր դ ղ-տուղումու անդամտրարադ, թէբիրիֆ-նիզ հաղ դընատա ատօհլիթ աչարրմ, ֆա-դամ, օ սիրին թէբիրիֆնիզատ չօղ էյդահ խատ՝ ճէք նօգթատար վար տըր։

—Հաղ դընը՞ղ վար տըր, միրբա։

—Էյմէթ էշէլ տիր։

—Պէնտէնիզ չիմանի սիրէ դըստա լաղբը-տըյրա խաղլիճէ էյդահաթ վիրէպիլիրիմ։

—Նա՞սը պադադրմ։

Ֆրիկէօղ սիւչէսատը խաքեաթ խրիրլիք, ֆորժատն քէնտի էվլատը պրտադլրդընը թա-նըմադլըդատան պիր քէբրէ վաղ կէչիրթ տի-բիրտիկինտէ, հալէյլ մէրդում Ֆրիկէօղ սիւդատը իւնվանը թաչըմադլրդատան տիւ-չէրէք, ատէթա պիր ալատթընը օրատուղու անրաչրլատտա, վէ հալէյլ տէ օլ վաղթթ Տիբհամ սիւչէսատը Օֆելի մէրդումիկ էվլենէբիլիկ թէնէղզիւլ էյլէմէէճէք տիր։

—Վադատա էշէլ տիր։

—Տիմէք տիր քի իւք իգթիբա խանէն չէյ մէրդումէյի, մէրդումու էվլատը տըր տէ-յի թանրիբզ դատուլ իթմէբլիքտէն մէնն իթմէբլիկ չաղրշմադ տըր։

—Լաքին, պու ատա նա՞տրլ օլտուղիր, պունուն չարէսի՞ նէ տիր։։

—Պունուն իչին իբի չարէ վար տըր։

—Նա՞տրլ պադադրմ։

—Պիրինճիսի չու տուր քի, Ֆրիկէօղ սիւ-չէատատը էյին ֆէնա խատթա տըր տէնիզ-մէքտէ տիր, էշէյ տէյիլ մի։

—Էյմէթ։

—Տիմէք տիր քի էշէմէսի իմիմատանէն տիր։

—Էյ՝, օրնադ պիր չէյ տէյիլ տիր։

—Օլ վաղթթ, մէրդումէնին միրատատ-բունուն ֆորժ օրնատընը խատթ խանէ քի մ

սէն իբի դըսմա մինդատէմ օլուպ, պիրիսի տօղրուտան տօղրուեա, վէ տիկէրի պիլ վասըթա թահոիլ օլու-նուր։ Դըսմը էվվէլ, վէրկի վէ էնա-լաթը միւմթազէ մալը մադթուլարը վէ պէտէլաթը ասքէրիեէ վարիտաթընտան, վէ դըսմը սանի տախի աչար վէ մատէն վէ օրման վէ էմլաքը միրիեէ վարիտաթը վէ կէօմրիւք վէ տուխան վէ թուղ վէ աղնամ վէ միւսքիրաթ վէ էվրագը սահիհէ բուսումի իլէ սա-յիր բուսումաթը միւթէֆէրրիդա հա-սըլաթընտան իպարէթ տիր։

Իչինճիս մատտէ—Խաղինէյի ճէ-լիլէնին մէսարիֆաթը տախի քէղա-լիք էսասէն իբի դըսմ օլուպ, պիրիսի դաթտան թէնդիղ վէ եա թէէխիր դա-պուլ իթմէնէն մէսարիֆի մէվզութ վէ մուգանէնէ վէ տիկէրի թէնդիղ վէ թէղենիսի ճայիղ վէ միւմբին օլապի-լէն մէսարիֆի միւրէթթէպ տիր։ Գըսմը էվվէլ, իսթիղրաղաթը խարի-ճիեէ վէ Էսհամը Ռումմիեէ վէ Էսհա-մը ատիեէ թախսիսաթը յլա ղիամէթ վէ թիճարաթ վէ մուգաթաթ վէ էվզաֆը դուրա պէտէլաթընտան վէ դըսմը սանի տախի, խաղինէյի խաս-էյի հաղրէթի շահանէ վէ էվզաֆը հիմմաեուն խաղինէսի միրէթթէպա-թը յլա ումուրը շէրիեէ վէ տէվանիրի Տախիլիեէ վէ Նիզամիեէ իլէ Մէարիֆ վէ Մալիեէ վէ Խարիճիեէ վէ Պահրի-եէ վէ Թօրխանէ վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթլերի մուխասէսա-թընտան խպարէթ տիր։

Տէօրտունճու մատտէ—Մալիեէ Նէ-զարէթի, պէ հեր սէնէյի ճէտիսէյի մալիեէնին միւպէտտի օրան մարատան լաազբ իբի այ էվվէլ, եանի, քեա-նանի էվվէլին նիհանէթինտէ վարի-տաթը միւթէնէվիեէնին իչինտէ պու-լունուրան սէնէ իսթիտատընտա միւ-վաղէնէ տէֆթէրինէ տախիլ օրան մրդ-տարը իլէ սէնէյի ամիեատ հատրլաթը թախմին խախլէն մրդտարընը վէ եէք-տիկէրինէ նիսպէթլէ, թէզայեիա վէ թէնդրսընն էտարատը մուճիսլէսինի միւթէղաեմին օրմադ իւզրէ նիւմունէ-սինէ թամպիդան միւվաղէնէլի պիր դրթա վարիտաթ տէֆթէրի թանրիմ վէ թէհիյյէ էյլէեէճէք տիր։

Պէշինճի մատտէ—Իչինճիս մատ-տէսի պէեան օլունան տէվայիր վէ նէ-զարէթլերին խաղինէյի խատէյի հաղ-

—Պէնտէնիզ չիմանի սիրէ դըստա լաղբը-տըյրա խաղլիճէ էյդահաթ վիրէպիլիրիմ։

—Նա՞սը պադադրմ։

Ֆրիկէօղ սիւչէսատը խաքեաթ խրիրլիք, ֆորժատն քէնտի էվլատը պրտադլրդընը թա-նըմադլըդատան պիր քէբրէ վաղ կէչիրթ տի-բիրտիկինտէ, հալէյլ մէրդում Ֆրիկէօղ սիւդատը իւնվանը թաչըմադլրդատան տիւ-չէրէք, ատէթա պիր ալատթընը օրատուղու անրաչրլատտա, վէ հալէյլ տէ օլ վաղթթ Տիբհամ սիւչէսատը Օֆելի մէրդումիկ էվլենէբիլիկ թէնէղզիւլ էյլէմէէճէք տիր։

—Վադատա էշէլ տիր։

—Տիմէք տիր քի իւք իգթիբա խանէն չէյ մէրդումէյի, մէրդումու էվլատը տըր տէ-յի թանրիբզ դատուլ իթմէբլիքտէն մէնն իթմէբլիկ չաղրշմադ տըր։

—Լաքին, պու ատա նա՞տրլ օլտուղիր, պունուն չարէսի՞ նէ տիր։։

—Պունուն իչին իբի չարէ վար տըր։

—Նա՞տրլ պադադրմ։

—Պիրինճիսի չու տուր քի, Ֆրիկէօղ սիւ-չէատատը էյին ֆէնա խատթա տըր տէնիզ-մէքտէ տիր, էշէյ տէյիլ մի։

—Էյմէթ։

—Տիմէք տիր քի էշէմէսի իմիմատանէն տիր։

—Էյ՝, օրնադ պիր չէյ տէյիլ տիր։

—Օլ վաղթթ, մէրդումէնին միրատատ-բունուն ֆորժ օրնատընը խատթ խանէ քի մ

օլապլէճէք տիր։

—Հալէյլ ֆոհն Պէք սիրէ օլտուղտընը՞ղ։

—Զոդ էյի։ Էյ՝, մատամքի սէնէնէնիզատ քէմալ մէրթէբէ սիրէ սատրդ զալմաեա սէղ վիրմէքտէյմ։ սիմէք տիր քի քիմնէ խաղթ խատմէյէճէք տիր։

Լորա Սթանլէյ քէնտի հարքէթինէ հաղ վիրիր վէ խաքեաթ օլտուղունա անլամտրը։

—Զոդ էյի։ տէր մէրդում լորա ատաճղ տիչիեանիքատէն սոնրա, լաքին, տիչիս-տանէն էրզէթատ տաղրմատը տախի իհթի-մալտէն տիր, օ վաղ՞թթ նատրլ օլտուղիր։

—Բէքատ տաղրմատը մէմուլտէն տէյիլ տիր։

—Լաքին, չայէտ տաղրմը իսկ։

—Օլ վաղթթատա իքինճի թարիխ միւ-ղատատթ իսէրիզ։

—Մէղքիւր թարի՞զ դանդիսի տիր։

—Մէրդում ֆորժ զայլ իթմէքտիր տիր։

—Հիչ էյդէ տիր չէյ օլտուղիր մի։

—Կիրչի կիւճէկ տիր, լաքին նէմիսի տէ տատհա գիեատ էմիեէթատ տիր։

—Էյդէ տիր չէյ գալըրդը տիմէք տիր։

Ֆալղանտա խթիհզաքատարի տուրէթատ կիւլիմսէր, վէ

—Միսրա, տէյի ճէվտոզ վիրիր մէրդում գավի տիր տէյդէյ էլ, տիմէք տիր քի, Զամբը վաղանդը ատճաղ եարընքի կիւն կէօրէսիճէճէկիմ տիր, ատմարդմ քի

ըէթի Շահանէատէն մասամ հէր պիրի հէր սէնէնին քանունի էվվէլի զանէթինատ, իչինատ պուլունուլան սէնէնին մէսարիֆաթը յլա, սէնէյի ամթիէ իչին միւհթաճ օլաճաղը մէսարիֆիմումիէսինին ատֆթերինի, իթթիսաղ օլունան նիմունէյի մախսուսէսինէ թաթպիդան, պէրվէճհի միֆրէտաթ թանղիմ վէ սէնէյի հալիէ իլէ սէնէյի ամթիէ մէսարիֆի պէյնինատ գուհուր իտէպիլէճէք ֆազլա վէ էա նօղանընն էսպապը մուճիպէսինի էյզահ վէ թէրդիմ իլէ, Պապը Ալիէ թաղտիմ իտէճէքլէր տիր։

Պաղէյյէսի եարը

ԻԼԱՆ

Իսարէյի Աղիղէյէնին Թրապուզոն վէ Պարթէն վէ Կիրիտ վէ Իզմիտ վէ Պանարբոնա վէ Թէքֆուր թաղը խաթթարընա ամէտ չիւտ իտէն վարօրլարընընն դահվէ օճաղլարը թօղան սէնէսի Աղսօթոս իսլամխասընան ելթիսարէն պիր սէնէլիք իճարէլերի իշղու շէհր թէմուղընն օն տէօրտունճի կիւնիւնատէն ելթիսարէն պէհէր եէվմ միւզայիտէ օլունարաղ շէհր թէմուղընն եիկիրմի պէշինճի բէնչէնպիհ կիւնի իհալէի զամթէյէլերի իճրա գելընճաճաղընան ղիրը օլունան դահվէ օճաղլարընն օլ վէճհ իլէ իլթիզամընը թաթիպ օլանլարընն էյամ մէղբիւրէտէ իսարէյի մէղբիւրէեէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իչիւն իլանը քէյֆիյէթէ իսլթիսար գելընը։

12 թէմմուզ 1874։

ԻԼԱՆԸ ԸԼՍՈՒ

Իզհարը ելֆլաս ելթմիշ օլան Բաբաղ օղլու խանընատա քեսին Թրապիզոն թիւճճարընատան Օհանճան Մարմարեանընն ֆի 25 ճէմաղիւլ էվվէլ 91 վէ ֆի 27 հաղիրան 90 թարիխիէ ի չինճի մէհքէմէի Թիճարէթինի ղարարը իլէ ելֆլասընա հիւքմ օլունարաղ թէսվիէի խուսուսաթը ելֆլասիյէսինէ մէհքէմէի մէղզուր միւլաղիմին աղատան Կարապետ էֆէնտի իլէ էհատաը մանթլուզատան Մանուկ Մանուկեան վէ Գրիգոր Օրինեան տախի մուվաղգաթէն սինանիք թայինին դելելընմէյ օլուզզանատան, մէրզումի Օհանճան Մարմարեանատան ալաճաղլը օլանլարընն գանունատա եարընա գատար տուչիհիբրանիզ վէ թէբլիգիլերիմի գատուլ ելթմէքլիկին մէնֆաաթ վէ էհթիմալէթինէ տոհա գինատ իսթեաթ օլուբտունուզ։

Լօրա Աֆանէյ իլէ Ֆաղղանա պու միւքալէմէյի ելթմէքտէ իրէն, Անթթօլ որ Ակ—Բրէ տախի, քէնտույէ կէթիրէլէն մէքթուպու օղումաղլըքտա վազրթ պուլմուչ օլուր։ Հալպու բի, բուսուրանընն խազաը, Ֆիբրինատ հէչ պիր էսէր բէյատա իյլէմէտիկինատէն, խըտմէթճիյէ տէսնէրէք, իդհարը թէճաճիպ ելթմէքտէ պուլունուր։

—Բի՛մ տիր ալու ատամ, պէն թանրեամանէօրում, տէր մէղզում, պիր նէվի էնտիլի իւզրէ։

—Էֆէնտիմ, տէր խըտմէթճի, մէղզումուն խատատընա նէկարէն, զամը ալինը քէյֆիյէթի հէր նէ իսէ պիրմէքտէ խիչրինիզ։

—Նէ՞ քէյֆիյէթ իմիշ պիրմէնօրում։

—Դուբանուղա օլ պատամ պիր չէյ աշմատը։

—Միսիա Բոլ, իշքեաֆնատը. քի՛մ օլանօր պու տէյի, վիյոնի քէնտու քէնտույէ սէօյլէնտիքտէն սոնրա, խըտմէթճիէ տախի, նատրլ ատամ տրը, կէնճ մի տիր, իսթիսնա՞ մը տրը տէյի, սիւսլ խաէր։

—Սայքի եիկիրմի պէշ չաղարընատա պիրի տիր։

—Մութլաղ սուրէթտէ պէնիմի, կէօրմէք խաթէմէքտէ տիր։

—Էվվէլի էֆէնտիմ։

—Հէր նէ հալ իսէ, կէլբին պաղալըմ... լաքին, էվվէլինատէն քէնտույէ խաղէր վիրմէյիսինիզ քի, հայէ չօղլուզ դօնուչաճաղ վազթիմ եօղ ատուր հա. չիւնքի զամանէն վազրթ կէչմիշ տիր, վէ լօղանթատա կիթմէք խաթէրիմ։

Խըտմէթճի անինատ տիշարը չաղտր, վէ, տրատատան ճիւզի պիր վազրթ կէչէր կէչմէզ Բոլ սաղօնատան իշերի կիրէր։

(Տէվամ)

նամէի Թիճարէթին 170 ինճի մատտէսի ահքեամընա թէվֆիքէն մուվագաթ սինտիքլերին էսալէթէ թահվիլի վէ եախօտ նէնիատէն խաթխասամի իճապ իտէն վէքիլլերին թայինի հադգընատա խաթիշարէ օլունմադ իւզրէ 91 սէնէսի ճէմաղիւլախիրընդն 19 ունա վէ 90 սէնէսի թէմուզընդն 20 սինէ թէսաիւֆ իտէն ճումատա իրթէսի կիւնիւ սաաթ 5 բատտէլերինատ Թիճարէթխանէսի քեսին ժիւժ քօմիսէրլէրէ մախսուս օլան օտայէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Ժիւժ քօմիսէր
Ճէմալ տին

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԷՐ

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա 25 յուլիս

Միսիս Բօչիլին խասթալըզը սէպէպի իլէ պօրսա թէրէտտիւտատ տիր։

Բէչթա 26 յուլիս

Ա.քսիօնէր Օնկրուա զաղէթասընատա օղունատուզունա նէզարէն, Մէմլէքէթէյն հիւքիմէթի, պիւտճէսինատ կէօրիւնէն ույզրը գարամադ իչին պիր թաքրմ մեչհուր ֆիրանսըզ պանքէրլերինատէն, էհվէն ֆիեաթլա 35 միլիօն ֆրանգ խոթիդրաղ ելթմէք նիեէթինատ պուլունմադատա վէ մերզումանի պանքէրլեր, Մէմլէքէթէյնին թէքմիլ պօրճունու զօնսօլիտէնէ թահվիլ ելթմէքլերի տէրիհատ ելթմէք խաթէօրլար իմիշ։

ՊՐԻՆՍԻԼ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Լոնտրա, 25 յուլիս։

Յէնէրալ Հօրֆօրտ, Ինկիլթէրրա հիւքիմէթի թարաֆընատան, Պրինսէլ գօնֆէրանսընա մուրախխաս թայինին օլունմուշ տուր։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Գերլին, 25 յուլիս։

Ֆրանսըզլար, Գարլիսթէրէ մուտավէնէթ ելթմէյլերինատէն նաչի, պուրատատա էհալի հիւսուսէթլէնմիշ տիր։

Սբանիանընն Ֆըրդ այի ատնանմասը, Իսբանիա սուլարընատա ատալաշաճաղ տրը։

Գերլին, 25 յուլիս։

Կազէթ տը լ'Ալմանիը տիւ Նօր զազէթասը, Գարլիսթէրէ մուտավէնէթ ելթմէքտէ տիր ատէյի Ֆրանսատա հիւքիմէթինի թաղպէհ եղէմէքտէ տիր։

ՄԱՎԻԵԼ

Բարիս, 25 յուլիս

Գօնթատաար տ'Էսպանիէ պանդասը, հիւքիմէթի սէնիհէհէ վիրտիյի 40 միլիօն ֆրանգը կիւնիւնատ թէսլիմ օլունմասըդը ճիհէթլէ, եէտինատ ըհէնին մադատինատա տէբօղելթօ խիլմիշ օլան 73 խոթիդրաղը թահվիլաթընը սաթմատատ ս պաշլամասը իսէտէ, Օսմանլը պանդասը իլէ պարան Հիրշ, մէպլաղը մէզպուրու թէէտիյէ էյլէսիքլերինատէն, մէզքիւր Գօնթատաար տ'Էսպանիէ պանդասը 73 խոթիդրաղը թահվիլաթընը արթըդ սաթմամադատա տրը։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 25 յուլիս

Միլլէթ մէճլիսինին միւտտէթի ուզաթըլմասընա տայիր սալը կիւնիւ միւզաքէրէ ճէրէեան իտէճէք տիր։

Բարիս, 26 յուլիս

Սօլ թարաֆ աղասը, միլլէթ մէճլիսինին տաղբիթ ելմասը մէսէլէսինին թէքրարէն մէյատանա գօեաճաղը ճիհէթլէ, մէճլիսի մէզքիւր տաղբիթելը տէյի գօրդուլտուզունատան, պու կիւն պուլվարատա Ֆրանսըզ ֆօնտատու 98–6ա տիւշտիւ։

ԵԷՆԻ ՎԻՐ ՏԷՆԻԶ

Բարիս 23 յուլիս

Հիւքիմէթ, ճէզայիրտէ Գօնսթանթին էեալէթինին ճէնուպ թարաֆընատա Գապէ քէօրֆէզինատէն Ցահարաեատա։ կէթիրթերէք, ճէզայիրին իչերիսինատ պիր տէնիզ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ 350 քիլօմէթրօ ուզունլուզունատա վէ 60 քիլօմէթրօ էնինատ 15 քիլօմէթրօլուգ պիր գանալ քիշատը իչին, միլլէթ մէճլիսինատէն լաղմ կէչէն ադճէյի թալեպ էյլէեէճէք տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ, 27 յուլիս

Միսս. Ն. Օս. բամուզու	8 3|8
Տօզարա էյի ճինս	5 1|4
Պու կիւնքի սաթըշ 12,000 պալլա	

ՍԱՐԲԱՖԻԻ

Լոնտրա, 27 յուլիս

Էսհամը Ռումի աշըլար գ. ք.	43–1|8
» » գարանտը	44–1|8
65 խոթիդրաղը	
69 »	53 1|2 3|4
71 »	62
Ինկիլիզ գօնսոլիտի	92 3|8 1|2

Բարիս 25 յուլիս

Էսհամը Ռումիյէ աշըլար գարանտը	
1869	
Բումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլերի	—
Ֆրանսըզ ֆօնտատու 5 օ|օ	
« » 3 օ|օ	
Իթալիա	

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էսհ. Ռում. 15 յուլիս աղչամ գարանտը		49 00
» 16	սապահ աշըլար	48–35
» Էն եիքսէք		49–4
» Էն. աչըլը		48–35
» Սաաթ 6		49–3
Խոթիդրաղ 1863		317
» 1865		317
» 1869		265
» 1872	Ա. Բ	78
» 1873		259
Ֆրէսքի ժէնէրալ		8 38
Սօսիէթէ ժէնէրալ ադիսենտարը		6–18
Սօսիէթէ Օթթօման		
Ստամբոլ գանդասը ադիսենտարը		4–20
Պանդ Գոմերսիալ		
« Վէրիսի		
» Սօսիէթէ Օսմանլու Թիւրք		
Շըմէնտըֆէր սէհիմլերի էսկի		110–
» » էէնի		84 1|2
Թրամվայ հիսէսլերի		590
Ֆրէսքի Հէլենիկ		23 ընդ օնթօ
Լօրիում մատէնի ադիսենտարը		76
Գաբօն աքսենթօսու	բարա	75
Ադճէ Ֆայիզի		11 12
Ըհբար		11 1|2
Հէվաղէսիզ		12 1|2

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը	110 1|4	հաշ այ վատէլի
Ֆրանք	22 95	»

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Ինկիլիզ լիրասը	109–50
Ֆրանսըզ ալթունու	87–24
Բօլ	89–00
Գերմանիայ ալթունու	51–24
Պէլեաղ մէճիտիյէ ֆարգը	101–32
Մէթալիք ֆարգը	105–10
Պագըր	126–00
Պէշլիկ	104–38
Գառուպօն գայմէսի	6 55 գարիք

ԲԱՂԴԱՆՈՒԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընկերութեանս Տնօրէնս թիւնը կը փութայ ներկայիս յայտարարել թէ՝ նախնթաց ազդարարութեան համեմատ ամսոյս 13ին ամուրդի դրուած թիւ 361 բաժինը, առանց ներկայ ամսավճարը մէկտեղ ըլլալու, 8·05 Օսմ. ոսկիի վերջին զնով ուրիշի մը ծախուած է, ուստի կը խնդրուի յիշեալ բաժնի ժառանգորդէն, որ գայ Ընկերութեանս Գանձապետ Մ. Տատուրեանէն ընդունի վերոյիշեալ դումարը, որնոր ամբողջապէս իրեն կը վերաբերի առանց որ և է զեղչի ըստ 12րդ. կանոնի տրամադրութեան։

Կ. Պոլիս 16 յուլիս 1874

Պալէատէրի իլանը թիւրքճէ թէրճէմէսի տիր։

ԲԱՂԴԱՆՈՒԷՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Պուռնատան ագտէմ իլան օլունատուզու վճհ իւզրէ մահը հալին 13ինտէ միւզայիտէյէ զ նուլան 361 Նիւմէրօլու սէհիմ, 8ուլիս այլըզը տախիլտէ օրմատըզը հալատէ, 8 լիրա վէ 5 զրա տիկէր պիր քիմսանէէ սաթըլմըշ օլուզունատան, 12 ինճի պէնտ ահքեամընա պիրա ըսքօնթօ թէքմիլ ադճէսինի ալմադ իւզրէ, տանտրզտար Մ. Տատուրեան էֆէնտիէ մի բաճաաթ իյլէմէսի, մէղբիւր սէհիմին միրատխօրունա իսթիտար օլունուր։

Տէրիսաատէթ 1874 յուլիս 16

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼ

Թղթակցութիւն «ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ»

(Լրագրի)

Յայտնի է, որ մեր կենսական պիտոյքներուն մէջ առաջնակարգ տեղը բռնում է հացը, որի էժանութիւնից և թանգութիւնից կախուած է մի որ և է ժողովրդի՝ առաւելագոյն աղքատ դասակարգի վիճակը։ Ի՞նչ կ'անենք արդեօք, եթէ մի հարեւանցի հայեացք ձգենք Ալէքսանդրապօլու աղքատ դասի վիճակի վերայ, ո՞չ ապաքէն մի ողբալի և խղճալի դրութիւն, որը ամեն մարդու զգայուն սիրտ կը ցաւցրէ։ Բաւական չէ նորա մութ և ստոլերկրեայ խոնաւ բնակարանը, որը անտեսանելի կերպով թունաւորում է օր աւուր նորա կեանքը, այլ օրաւուր նա կարիորութիւն զգում և մի մեծ ու կենսական պիտոյքի՝ ինչպիսին է հացը։ Ցեանենք թէ ի՞նչից յառաջացաւ հացի թանգութիւնը։

Այս տարի թէ Ալէքսանդրապօլը և թէ նորա շրջակայ գիւղերայքը անձրևների երես համարեա չը տեսան. մայիսի 3ից արդէն՝ տեղացաւ երկրագործները անձրև չը գալուց սարսափալի խնդրեցին Հզօր կառավարութեանը սանել Ս. Աստուածածնայ պատկերը և թափօրով դուրս գալ քաղաքից դաշտերայքը. որ և նոյն օրը կատարուեցաւ. պէտք է նկատել, որ շատ նեղ դրութեան մէջ ընկած ժամանակ միայն գիմում է ժողովուրդը գէպի Ս. Աստուածածնայ պատկերը, հաւատքիր էր տանել այդ օրը աղքատ դասի խուռն բազմութիւնը,

որ արցունքը աչքերին հեռանում էր սուրբը պատկերին և Աստուած, Աստուած էր կանչում։

Մայիս 5-ից սկսեալ Ս. Աստուածածնայ պատկերը սկսաւ իւր շնորհաւոր այցելութիւնը դէպ 'ի քաղաքիս շրջակայ գիւղօրայքը, նորա վերջին այցելութիւնը, որ եղաւ յունիս 1-ին էր դէպի Մատաղա անուանեալ գիւղը, ասում են որ յիշեալ գիւղը հասնելով միւս գիւղօրէից հետ՝ շատ խղճալի դրութեան մէջ է և թէ հողը համարեա դեռ ևս ծածկուած է կանանչով։ Այս վիճակին ենթարկուած է և Բամբակաձորոյ դատաւորը, ուր սարան Ս. պատկերը ամայս 6-ին։

Աղէքսանդրապօլու փողոցներից անցնողը չէ կարող չը տեսնել այս տեղ և այն տեղ փակուած դռներով ամբարներ. ամբարներ՝ որք հարիւրաւոր և հազարաւոր տոմարներով (*) ցորեն պարունակում իւրենց մէջ, դուցէ կը հեատաքրքրուի ընթերցողը իմանալու թէ ո՞ւմն են արդեօք այդ ցորենները և ի՞նչու չեն բացվում այն ինչ խեղճ ժողովուրդը հայի պակասութիւնից տանջվում է։ Այդ ամբարները պատկանում են քանի մի կարողաւոր անձանց, որք աշունը տարին 6-7 մանէթով առնելով լցրել են դոցա, իսկ այժմ, երբ տարին մինչև 16—17 մանէթ է բարձրացած, տակաւին չեն բարեհաճում բացել ամբարները և մինչև ամենաքիչը երկու աշխատանքով վաճառել. այդ շահախնդիր մարդիկ սպասում են, որ տարին մինչև 20—25 մանէթ բարձրանայ՝ երբ արդէն ձեռնտու համարեն բացել ամբարները, ինչպէս ևս անցեալ 1872 թուականի համար պատմում են, որ տարին 5—6 մանէթով առնուած հայը 25 մանէթով է ծախել։

Կան մարդիկ, որք մինչև 3000 տարի ցորեան ունեն, ուրեմն վերը յիշած գնով, այսինքն տարին 6 մանէթ հաշուելով այդ պիսի մարդոց համար 3000 տարին նստած է ընդ ամենը 18,000 մանէթ փող, 16 մանէթով որ ծախելու լինեն՝ բայի իրանց 18,000 դրրամադլխից կաշխատեն ընդ ամենը 30,000 մանէթ, բայց ինչպէս արդէն ասացի, դոքա սպասում են բացի իւրեանց դրամադլխից վաստակել ընդամենը 57000 մանէթ, անհրաժեշտ հարստահարութիւն մէկին առնուազն երեք վաստակ, ի՞նչ են ասում արդեօք այդ պիսի պարոնայք իրենց խղճմտանքին։

Մի այլ դէպք, որ յանկարծակի տեսի ունեցայ այս միջոցներս, տեսնելց ցորենատէրերին չորս հինգ փակոնով փակել իրանց ամբարները։ Աղէքսանդրապոլ քաղաքը ոչ այնքան իւր շրջակայ գիւղօրէից, որքան Ցաճկաստանից է ստանում իւր հայի պաշարը (**)։ Ցաճկաստանի ճանապարհը փակուեցաւ. այլ ևս հայ չեն թոյլատրում անցնելու դէպի այս կողմը։ (Քաղաքիս մէջ խօսվում է, երբ թէ այս բանի պատճառը կախում չունի Ցաճկաստանի կառավարութիւնից, այլ տեղւոյս շահախնդիր ցորենատէրերից, չը դիտենք ի՞նչքան հիմնաւոր է ժողովրդեան այս կարծիքը...։

Ահա՛ և այսպիսի նեղ դրութիւնից ազատուելու մտօք էր, որ ամայս 2 հինգշաբաթի օրը տեղւոյս դեպուտատները քաղաքացիներից մի ժողով կազմեցին Հոգեւոր դպրոցի դահլիճում, որի նպատակն էր դարման անել խեղճ ժողովրդի դշուառ վիճակին և բացել մի կերպ Ցաճկաստանի ճանապարհը. այս առթիւ խօսակցութիւնը այն վախճանը ստացաւ, որ կազմուեցաւ մի խնդրագիր, որի վերայ ժողովին ներկայ եղող անձինք ստորագրեցին իրանց անունները և յանձնեցին պ. դատաւորին՝ միջնորդել Ցաճկայ կառավարութեանը ճանապարհի բացման մասին, բայց թէ ինչ ելք կամ ազդեցութիւն ունեցաւ վերոյիշեալ խնդիրը՝ դեռ ևս մնում է մեզ անյայտ. երբ սայդը կ'իմացուի, ևս խոստանում եմ այդ մասին դրել Ձեզ մանրամասնօրէն։

Նոյն կիրակի օրը, որ Ս. Էջմիածնայ տօնն էր՝ երեկոյեան ժամերգութիւնից յետոյ ներկայ արժ. յայրդը գեղեցիկ իմն կերպիւ Էջմիածնայ տօնի նշանակութիւնը բացատրելուց յետոյ, խօսեց և հայի թանդութեան մասին, որով շատ զարդ և հատկանալի կերպով բացատրեց դորա պատճառները և ցորենատէրերի այդ պիսի հարստահարութեանց պատճառը դնաւ նա դլխաւորապէս ժողովրդի անհոգութեան մէջ, որ չէ աշխատել մինչև յայսօր ունենալ իւր համար մի հասարակաց շահմտարան, որպէս զի այսպիսի դէպքերում նա նեղութեան մէջ չը ընկնէր և չը ստիպուէր յանախ այս կամ այն շահմտարանատէր անձանց դիմելու, ազիանելու իւր խնդիրքին ա. տամարը 15-16 մանէթով ցրուելու իւր ցորենը։ Արժ. այրդը իւր քարոզութեան մէջ յիշեց թէ տեղւոյս բնակիչներից երեք անձինք (որոց անունները խոհեմութեան տարով չեմ յիշում) նուիրեցին տեղւոյս աղքատանոցին 70 մ. ռուբլի (*)։ Կարծեմ թէ շատ մեծ նմանութիւն ունին միմեանց հետ սոյա և ցորենատէրերի տարբերութիւնը։...

Մակար Տէր Պարդսեանց

(ՆԷՎԻՑԷ)

Պիսմարքը վերջապէս էօլթիմէթ խնդրեցին Քիւլման 19 վ 20 նաշխարհնստա շէյման պիր տաէմ օլուպ, թէասիսպի օրմանաբղընտան պաշղա, պիր խայլի վադրթման պէրու քիշխատ պիրէ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Քէնարխի մէրթէպատէն չբդ տրդման սոնրա, ֆիբչբր սոնսոթրնա կիրիպ, թասանճա իլէ նրշան ալմանա տախի՛ բէք մերաղը պուլունմուշ խոի։ Կէչէն եօրթուստա, ուսթ տարնա վէ տոպրաղնա, Պերլինէ կիտիպ իմբէրատօր վէ բրբէնս Պիսմարքը դամթ իթմէք նիհէթինատ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ տիր։ Բրբէնս Պիսմարք, պիղզամթ հապտանէէ կիտէբէք, մէրդումա խոթինթատ էյլէմիշ տիր։

Գաբրիէ տր Ֆրանքֆորթ նամ Սրմանա ղաղէթատը, խոթինթատը պէր վէճհի տթի եաղընօր։

Պիսմարք—Նի՞չին պէնի էօլթիրմէք խոթէսէն։

Քիւլման—Բուհանի նիզամնամէյի՞ լչին։

Պիսմարք—Պու նիզամնամէ տէնին վաղինին տէյիլ տիր. հէր քէս խոթէսկի չէյ ինանմադըդատ սէրպէսթ տիր։ Իշպու հարէքէթէ քէնարիյէնատ՝ն վի ճէսարէթ լոմտին։

Քիւլման—Խայր՝, արդատսըզմ վար։

Պիսմարք—Քի՞մ տիր։

Քիւլման—Պէօյլէմէմ։

Պիսմարք—Պիր հէմշէհրիմ պէնի էօլտիրմէք խոթէմէսի քէտէրլի տէյի՞լ մի։

Քիւլման—Բուհանի նիզամնամէլէրին սէպէպլինատէն եաբտրմ։

Պիսմարք—Տիւշինմէտին մի՞ քի սույի դատսըն, իշպու նիզամնամէլէրէ տահա շիտատէթլի նէթիճէ վիրէճէք տիր։

Պունուն իւզէրինէ Քիւլման սիւքիւթ էյլէմիշ տիր։

—Իթ ալեանդն պաղը շէհիրլէրինատ էթմէյին պահալրլրդընատ նուշի դարբշրդուրդ զուհուր էյլէսէյի միսիլը, պու տէքա Ֆրլօրանսա շէհրինատ տախի էթմէք ինդիւնէ պիր դարբշրդուրդ զուհուր վէ պիր չօդ էհալի, պէլէտիեէ տայիրէսինէ կիտերէք, էթմէյին թէնդիլի Ֆիեաթընը թալէպ իթմիշ օլտուդլարընտան, հիքիմէթ, ասքէր վէ զապթիեէ սէվդի իլէ զալէպէլիդի տաղրթմաեա մուվաֆֆադ օլմուշ խէ տէ, եարը կիճէտէ պիթէքրար թէճէմմիւ իթմիշ՝ վէ Ֆէնալրդ կիթտիքճէ պէօյիւտիկինտէն, տերհալ հիքիմէթ, դուվվէյի ասքէրիեէ ճէլպէ, պունլարը տաղրտրպ պիր խայլխինի թահթը թէվդրքիա տրմշ տրը։

—Բարիսատէ թատ օլունան Լա Ֆրբանս նամ զաղէթա, տահիպլէրի պէյնինատէ թէսվիեէյի մուամէլաթի օլունտուդատան սոնրա, մահը հալին 20 ինճի կիւնիւ միզայիսեէ գօնուլաճադ վէ պիրինճի միզայիսէ, 120 պին ֆրբանդատան պաշլանըլաճադ տրը։ Ղաղէթայի մէղքիւր պիր խայլի միտաթի իմբէրատօր թատարֆիլրը թահթը իլթիզամընատ պուլունմուշ խէ տէ, միլլէթ մէճլիսինին սոլ դօլ ատրանրն թահթը իլթիզամընա կէչմիշ տիր։

—Բարիս շէհիր էմանէթի, կէչէն 1873 սէնէսի տայիրէյի պէլէտիեէ պիւտճէսինի նէշր էյլէմիշ տիր։ Պիւտճէ մուճիպլինճէ, սէնէյի մէղքիւրուն հասրլրմթը, 105 միլիոն ֆրանդատան իպարէթ իմիշ։

—Բօմատա թատ օլունան վէ սէրպէսթի թատրաֆլրատա պուլունան կաղէթ տ'իթալի մուհարիբլէրինատէն պիրի իլէ սոպրդ Իսբանիա դրբալը Ամէտէ հաղրէթլերի պէյնինատ իսբանիատա տայիր ճէրէեան իտէն պիր միպահատանը խիւլատատը տրը։

Բրէնս Ամէտէ, «Բրբիմի թէյլէֆ իտէն դուրշուն պէնիմ՝ եիրէյիմի վուրատա» տէյի քէլամ պէտ իլէ, իսբանիանրն իսթիդ պալը հադդընատ պէրվէճհէ տիմի պէնատը էֆքիտար էյլէմիշ տիր։

«Շիմտի նէ՞ վուդատ պուլուճադ տրբ։ Իսբանիատա իսիմ իլաղրլար վէ թատրամֆլատրը, պիրիպլերի եէրինէ կէչմիշէր տիր։ Մարէշալ Սէրանօ ասքէրճէ վէ հիքիմէթճէ միւղթէէիր տէյլ տիր։ Մարիսթա հիչ պիր իշ եարատմադ։ Զօրիա էկէր մէմուրիեէթէ ատամէթ էյլէր խէ, քէնարխինի էօլթիրմէք տէրէճէսինէ գատար մուխալիֆէթ կէօրէճէք տիր։ Մարէշալ էսարտիէրօ մումկուն կիպի տիր։ Ժէնէրալ Բամիա շէօհրէթի եօղատը։ Ժէնէրալ Գոնշա, գբրալիեէթ դուրշունատատան թէլէֆ օրմանրը, ամճադ տօն Արֆօնս ատէյհինատ պուլունան թատրաֆլրատատն հասէտինատէն վէֆամի էյլէտի։ Մարիսնէս վէ Դամիսս վէ Պրանքօ վէ Լօմա նամ ժէնէրալլար հալէա չօճուդ օրուպ, ֆէննի ասքէրիեէտէն պիխատէր տիրլեր։

Գարլիսթէրին սիւրաթլա զալէպէսինէ ինանամամ, պունլարը ֆիլիթուհաթատան ալը գօեան, բահիպլէրին դարարսրդ պուլունմասը վէ դաթօլիքլերին ալէյհինատ պուլունանլարընն մումանաաթ էյլէմէսի տիր։ Գարլիսթէրին, ճիմհուրիեէթի ասքէրինատէն հէմ նիզամճա վէ հէմ դօմանատճա տահա ալէա օլտուղու աշիքեարտրը։ Իբի սէնէ սոնրա, Իսբանեա եա դարլիսթէրին օլաճաղը վէ եա դարլիսթէրին էլինատէ պուլունաճաղընը զանն իտէրիմ։ Պու քէլամատան, պիր էճնէպի տէվլէթին, պու իշէ միւտախէլէ խէպլիմէք իհթիմալինի միւոթէնա թութարրմ. անճադ միւտախէլէ խէն տէվլէթէ նէ մէնֆաաթ օլապիլիր, Իսբանեալրլար, պիր էճնէպինին միւտախէլէսինի չէքէմէղլէր։

(Բրբէնսին միւքեալէմէսինին իշ պու սօն սէօզիւ շահանը տիրդաթ օլտուղունատան, պունուն իշարընը մինատիպ կէօրտիւք)։

—Մէմալիքի Միճթէմէսի Ամէրիդանը Նէվատա թէսմիյէ օլունան դարպի էնտէթինատ տաֆի թուղտան իպարէթ պիր տաղ օլուպ, պու տաղըն ուզունլուղու 5 միլ վէ էնի տախի 600 տեադ տրը։ Թուղ զահէթ թէմիղ վէ պիլլրր կիպի բարլադ վէ էօյլէ սէրթ տիր քի բարչալամադ իշին, մէղքիւր թուղտա պարութլա ամմադ իճատ իտէր։

— ——

ԱԵՏԻՐԻՆ ՀԱՊՂԱՐԸ

Աեէրին հապղարընատ, թէմիզլէյիճի քահֆէյի իլաճարրն խասսէլէրի մէվճուտ օլուպ, վէ էօյլէ պիր եօղ իլէ թէրթիպ օլունմուշ տուր քի, միտէ վէ դարաճիկէր։ վէ պաղրրատագ աէօնմէսինտէն հասրլ օլան քահֆէյի իլէթ վէ խասթալրդարը էյիէյթիրէպիր։

Մէղքիւր իլաճատ ասլա քիմեէվի էճդա պուլունմամրդ, եալրնրդ նէպաթալա թէրթիպ օլունմուշ օլտուղունատան, զայիֆ սիզաճ առատմարա ասլա զարար վիրմէտիքճէն պաշդա, էն զիեատէ գավի իլպիմնէ վէ գապրդ օլան առատմար իւզէրինատ տախի պիսինք թէէսիրի վուղու պու արագ, գապրդընրդն էօնիմնիա ալրը։

Իշպու ֆայիտէլի իլաճը մէտ իթմէմիղլեր. քահֆէյի, խասթալրդարը թէքրիր տէֆիեէր սիմէք իսթէմէյիր. պու կիպի պիր մէտհիյէ չարլաթանլարա մախսուս տուր. պիղ եաղընրդ չունու թատիգ իթմէք իսթէրիդ քի, պու հապղար, զիրաէ զիքրի կէչէն խասթալրդարն ճիմէմէսինէ ֆայիտէ իտիպ սրհէթճէ լազրմ կէչէն թէատ պիրէ տիգդաթ օլունտուղու թագտիրատ, մէղքիւր խասթալրդարը քէօքիւնատն էյիէյթիրիր։ Տ. Անէրին քէնարի իճատը օլաղագ թէրթիպ էյլէմիշ օլտուղու իլաճարրն մէտհիեէսինէ սայիր, տիւնեանրն հէր թարաֆրնտան ալրը օլտուղու պինդէճ չէհատէքնամէլէրի պուրուճրգտա զիքրէ, եէրիպիզ միւտուատ իթմէտիկինտէն, եալրնրդ չունու տէրիդքի, իսթիմալ իտէն, իյին տիկէր պիր քիմսէնին չէհատէքինէ իհթիեաճ զալմատրդատան պաշդա, սէօյլէնէնլէրին սահիհ օլտուղունա տախի պիզդաթ քէնարի չէհատէթ իտէր։ Տէտիկիմիզ խասթալրդար չունլար տրը, եանի, գապրդրդ, կիւճ հապմ իթմէքլիր, տօյմամադրդ, սինիրտէն հուսուլէ կէլէն պաշ աղրսը, մահասրլ, իտալ, զարաճիկէր զայիֆիկի, սարրրդ, եիւզեարդ օլան սինիրադրրսը, տոմրա, երլանճրդ, վէ եէմէյի սինարէրէն ալէաթլարրն պօղրմասը յլա հուսուլէ կէլէն սայիր պիր թադրմ խասթալրդար։

Ֆիյաթլար ուճուզամբրմբդ օլտուղու հապտէ, Գալաթատա Մինասեան վէ դուտրանեասը մաղազասընատ սաթրլրը։

———

ՍԱՀԻՊ ԴԱՍԶԻԹՈՒ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէմմիհ բազարընատ
Ն.՝ 41 իւսի խանընատ

(*) Մոմարը ունի 16—18 փութ։

(**) Կրկնակի կերպով տեղեկանում ենք, որ ներկայ 1874 թուականի սկզբից մինչև այժմ Ցաճկաստանից Աղէքսանդրապոլու շահմարաններն են մտած 60,000 ս մարդ ցորեն։

(*) Ամբերի փութը միջին թուով ծախվում է այժմ այստեղ մէկ մանէթ։